



S.N.G.- WEEKEND IN HET ZWIN (19-21 MAART)

Gezien de beperktheid van tijd en de niet overweldigend veel mogelijkheden aan de Belgische kust, hadden we als plaats voor dit weekendje het Zwin gekozen. Zo kon benevens het strandwerk op en rond de golfbrekers, bij hoog tij ook nog gekaderd worden aan de zeeaquaria (waarvan uiteindelijk niets terechtkwam) en tevens konden we ietwat brakke kanaaltjes in het scherregebied zelf ons misschien interessante vondsten opleveren. Vrijdagavond zag de opkomst er niet erg bemoedigend uit, maar op de excursie telden we toch een opkomst van 4 Heistenaars, 4 Oostendenaars en 6 mensen van Blankenberge enzelfs een Bruggeling kwam eens rondneuzen. Het tij was vrij gunstig: op 17 maart leverde het springtij een -2 op; zondag kregen we op zaterdagmorgen een 2 (-2 dm boven het vlak van gemiddeld laag laagwater springtij te Oostende), zondagmorgen was dat al een 5.

In de vroege zaterdagmorgen trokken Guido en Henri in de koude wind op het strand hun kruierspak aan en bleven de hele morgen het 3 m lange net heen en weer slepen terwijl de rest wat ging nauzen op de golfbrekers of de vondsten uit het net sorteerde. Het resultaat van de I<sup>e</sup> sleep - tussen de twee laatste golfbreker was niet denderend: geen krabben, wel 1 tarbotje (Scophthalmus maximus) en 1 koornaarvis (Atherina presbyter). Vreemd genoeg zat het net in de volgende sleep ten C van de laatste golfbreker steeds vol krabben. Een 2<sup>e</sup> maal haalden ze op die manier ettelijke strandkrabben (Carcinus macracanthus), 1 Noordzeekrab (Cancer pagurus) en bot (Platichthys flesus) boven. Bij een derde sleep - in dezelfde strook - zaten 1 griet(je) (Scophthalmus rhombus), 2 zeebaarsjes (Norone labrax) en 2 behoorlijk grote schols (Fleuronectes platessa) bij de buit. De 4<sup>e</sup> sleep ging opzettelijk door een "kolletje", dat is de naam die hier aan de kust wordt gegeven aan een zwin, een natuurlijke geul die op het strand ontstaat en bij laag tij vol water blijft staan (vandaar de naam van het reservaat!). Die sleep leverde weer een heleboel krabben op. Er werd nog een 5<sup>e</sup> en 6<sup>e</sup> keer gesleapt tussen de twee laatste golfbrekers en weer waren opmerkelijk weinig krabben in het net verzeild, in sleep 5 spartelde een tong (Solea solea) tussen de buit.

Opgallend bij al deze strandkrabben was dat de eierdragende wijfjes in aantal de andere ver overtroffen: wijfjes met eieren: in 3°, 4°, 5° en 6° sleep resp. 64, 32, 10 en 6; wijfjes zonder: resp. 16, II, 4, en I (samen 32); mannetjes: 26, 16, 9, en I (samen 52). Hierbij waren 5♂ gesparasiteerd door het krabbezakje (Sacculina carcinii), allemaal afkomstig ten O van de laatste golfbreker.

Tenslotte zat in elke vangst hele kluwens ingedraaide hydroïdpoliepen, ribkwallietjes (Fleuronectia pileus), schol (Fleuronectes platessa), stekelbaars (Gasterosteus aculeatus) en garnalen (Crangon crangon) - die overigens uitstekend smaakten bij de boterhammen!

Op de golfbrekers werden naast algemeen aanwezige soorten wieren als zeesla (*Ulva lactuca*), soorten darmwier (*Enteromorpha spec.*), purperwier (*Porphyra umbilicalis*), blaaswier en kleine zeekik (*Fucus vesiculosus* en *F. spiralis*) en de "traditionele" zeepoksoorten, nl. de gewone zeepok (*Balanus balanoides*), de gekartelde zeepok (*Balanus crenatus*) en de ridderkruispok (*Elminius modestus*) - zowel hoog als laag op de golfbreker - nog 2 vlokkeige naaktslakken gevonden (*Acolidia papillosa*), zeer veel anjerlieren (*Metricium senile*), met voor- al aan de laagwaterlijn een aantal grote, schitterende ex. en tenslotte 1000-en, zoniet meer gorgelpijpjes (*Tubularia larynx*), met hun prachtig fijn tentakelkransje. Voorts nog een aantal kanjers van zeesterren (*Asterias rubens*) en een aantal op stenen groeiende hydroïdpoliepen. In een plasje tussen de stenen werd een glasaaltje gevonden - dood. (*anguilla vulgaris*), dit is dus een jonge paling, afkomstig uit de Sargassozee, en die met de Golfstroom meegedrift naar de Europese kust is gekomen. We sloegen er "Poissons marins" van M. Poll op na en de lengte - 71,9 mm - bleek de groei-kurve van het dier precies in maart te snijden. Ook een Noordzeekrabbetje (*Cancer pagurus*) werd nog van tussen de stenen gepooterd (vanwege dit gedrag wordt hij aan de kust meestal stenenkrab genoemd).

's Namiddags bleven we wegens de vleed op het kamp om te determineren, wat mosselkluitjes uit te pluizen etc... Dit leerde nog enkele geschubde zeerupsen (*Lepidonotus squamatus*) op en hoor wat kleine, witte *Nematoden* (wormen)

Bond tien uur 's avonds trokken we er met sterke lampen en de hele santeboetiek op uit om te gaan lampvissen in de Zwin-vlakte. De lamp was opgehangen aan een lange buis en het knutselwerk leek verdacht veel op een of andere hincse scherm-lamp. Maar het werkte - hoewel de vissen karig waren (te koud, te vroeg in het voorjaar?): aan een sluisje, waar het water vanuit de grote vijver naar een oplekplaats vloeit, vingen we 2 ex. agaatpissebed (*Eurydico pulchra*), een isopood, dit tegenover een amfipood die zijdelings afgewond is; een mannetje en een wijfje met eieren van de vlokreeft *Gammarus duebeni*, een amfipood en typisch voor brak water. Aan de rand van die genoemde oplekplaats haalden we wat exemplaren op van de algemeenste soort aasgarnaal, *Neomysis integer* boven. Tenslotte werd in een gracht gevist, die het tegelijkertijd deel van het reservaat ophield van het verboden stuk. Ook hier zaten aasgarnalen in het net en 2 steurkrabben *Palaeomonetes varians*. Rillend van de kou liepen we langs de baltsende ransuilen terug naar de kamplaat, waar de oude rokende kachels inmiddels voor een welkome warmte had gezorgd.

De zondagmorgen trokken we bij hetzelfde zonnige maar koude weer terug op uit naar het strand. Nu er niet meer gekruid werd konden we ons met verdubbeld ijver op de golfbrekers werpen, met het resultaat dat naast de vendsten van de vorige dag ook de slijkgarnal (*Jaosa falcata*) ontdekt

werd. Overal in het mooseltapijt werd nu de geschubde zee-rups (Lepidonotus squamatus) gevonden, voorts de Polychaeta (lett. veelborstigen) Eulalia viridis of groene bladkieuw-worm, het heest met de sprekende naam gestippelde diestrichtinworm (Phyllodocia maculata) en de gewone zeeduizendpot (Nereis pelagica). Deze keer werden 6 vlekkige zeenaaktelakken (Aeolidia papillosa) geteld, een 9-tal Noordzeekrabben (Cancer pagurus), w.o. 1 dode, en mooselschelpen bedekt met Bryozoa.

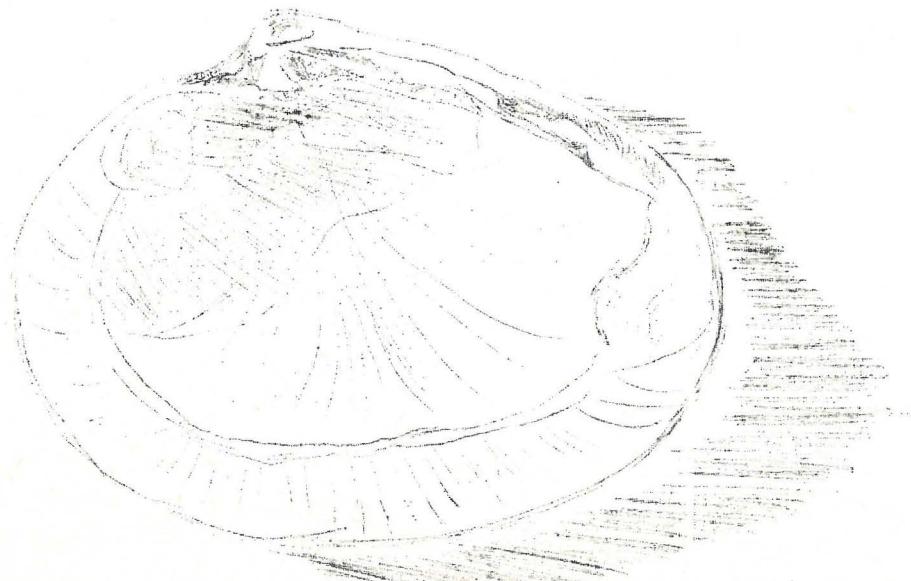
Het wrak tussen beide laatste golfbrekers werd aan een eerste inspectie onderworpen en dit leverde heel wat kleine strandkrabbetjes op, 1 Noordzeekrab, kleine ex. van het gorgelpijpje (Tubularia larynx), gekromde zeeborstel (Hydrallmania falcata), en als vertegenwoordiger van de Bryozoa (mosdiercijntjes) fijne vleescolpoliep (Membranipora membranacea). Ook Eulalia viridis en Lepidonotus squamatus ontbraken niet.

Van dit wrak werd een stuk meegenomen naar huis en later grondiger geïnspecteerd. Vele gangen, waarmee het hout doorboord was bleken nog levende paalwormen te bezitten (Teledo navalis). Ook werden nog de Bryozoo Aicyonidium mytili en de Ccelenteraat (holtedier) Laomedea bicuspidata gedetermineerd.

Tenslotte brachten we nog een vluchtig bezoekje aan de voorlaatste golfbreker, waar al gauw twee grote dahlia's gevonden werden (Tealia felina). Er werd speciaal uitgekoken naar de schaalhoren (Patella vulgata) die hier in 1974 met 4ex. vertegenwoordigd stond. Deze keer vonden we er slechts één aan de Okant. Iemand raapte nog een vrij grote fluwelen zwemkраб (Macropipus puber) op, jammer genoeg in vorre staat van ontbinding. Over de fluwelen zwemkраб verschijnt nog een volledig artikel.

Om tenslotte deze reeks waarnemingen af te sluiten vermeld ik nog evén de vondst die Guido deed in het Zwin: de linkeronderkaak van de zeepaling (Conger conger).

Ann Huysseune .



hoekd knomp